

отъ Места до Марица. Въ това пѣкъ време турцитѣ задържаха Одринъ. За България останаха 114,000 кв. километра земя.

Българитѣ не се отчаяха. Тѣ се заловиха да обработятъ Родопитѣ, да развъдятъ добитѣкъ, да заселятъ и разорятъ полетата покрай Бѣло море и така съ трудъ да възвърнатъ стопанскитѣ си загуби. Въ тѣзи войни България изгуби около 100,000 войници, чиито деца тя трѣбваше да отгледа и възпита.

Голѣмата европейска война.

Българитѣ се владиха въ силенъ земеделски, скотовъдски, еснафски и търговски трудъ, но внимателно гледаха, какво става по свѣта. Бѣломорскитѣ равнини се раззелениха отъ ниви, градини и лозя. Родопитѣ се се напълниха съ стада; тютюневитѣ полета екнаха отъ работници.

Но не се мина нито една година, и въ Европа пламна (въ 1914 г.) голѣма война между два съюза: Германия, Австро-Унгария и Турция отъ една страна, и Русия, Англия, Франция и Италия отъ друга. България, макаръ да бѣ оскърбена, ограбена и несправедливо потисната, реши да не се мѣси на ничия страна. Следъ една година се видѣ, че Сърбия, Румѣния и Гърция, които държаха страната на Англия, Франция и Русия, се готвятъ, може би, да унищожатъ България. Тогава тя, за да се спаси, мина на страната на Германия, Австро-Унгария и Турция. Свики войскитѣ си и на 1 октомврий 1915 г. удари на Сърбия. На Сърбия нападнаха и австрийски войски отъ северъ.

Българитѣ съ чуденъ устремъ навлѣзоха и превзеха Зайчаръ, Неготинъ, Нишъ, Пиротъ, Лѣсковецъ, Враня и излѣзоха на Косово поле. На това поле до Гилане се срещнаха сръбскитѣ главни войски съ българскитѣ. Следъ 15-дневенъ бой сръбитѣ бѣха победени: 40,000 души пленени, а останалитѣ въ дълбоки снѣгове